

دکتر طهرانچی در همایش کارآمدی نظام اسلامی:

جنبش علمی پس از انقلاب به جریان و گفتمان علمی تبدیل شد / انقلاب اسلامی کوثر جوشانی است که ثمرات آن پایان ندارد

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی گفت: جنبش علمی پس از انقلاب اسلامی به جریان علمی تبدیل شد و این جریان اکنون به گفتمانی تبدیل شده که ایران را در میان کشورهای سرآمد در علم قرار داده است. //

به گزارش روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی، دکتر محمدمهدی طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در همایش بین‌المللی ظرفیت انقلاب اسلامی، کارآمدی و کارنامه نظام جمهوری اسلامی ایران که صبح امروز به میزبانی واحد یادگار امام(ره) برگزار شد، با آرزوی سلامتی و تعجیل در فرج حضرت صاحب الزمان(عج) و درود به روح بنیانگذار انقلاب اسلامی، اظهار داشت: انقلاب اسلامی ایران علیرغم دشمنی‌هایی که در چهل سال گذشته با آن مواجه بوده، اکنون در طلیعه چهل سالگی قرار دارد و بسیار خرسندیم که در جوار مرقد شریف امام راحل در این همایش به وصف آنچه در چهل سال گذشته صورت گرفته، می‌پردازیم.

وی با قدردانی از دست‌اندرکاران برگزاری این همایش که در آستانه چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی به بررسی ابعاد، آثار، پیامدها و دستاوردهای انقلاب اسلامی می‌پردازد، تصریح کرد: با توجه به ظرفیتی که دانشگاه‌ها در سایه انقلاب اسلامی داشته‌اند، در این همایش به بررسی دستاوردهای علم و فناوری در چهل سالگی انقلاب اسلامی می‌پردازم.

وی افزود: باوری که در این چهل سال از زبان ولی امر مسلمین جهان حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بارها و بارها به ما تذکر داده شده و همچنین کلام امیرالمومنین علی(ع) که می‌فرماید العلم السلطان، یعنی اگر می‌خواهید خودتان باشید و به سمتی نروید که بر شما سلطه یابند، باید بر این حدیث تکیه کنید که این موضوع تبدیل به باور اصلی انقلاب شد.

علم یکی از اساسی‌ترین مؤلفه‌های استقلال است

عضو هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی با تأکید بر اینکه علم یکی از اساسی‌ترین مؤلفه‌های استقلال است، خاطرنشان کرد: روزی که زنان و مردان در خیابان‌های ایران به خروش آمدند و استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی شعار آنان شد، معمار کبیر انقلاب حضرت امام خمینی(ره) به ما تذکر دادند که اگر می‌خواهید استقلال داشته باشید و این استقلال حفظ شود، باید به العلم السلطان تکیه کنید و این نکته اصلی بود که به باور مردم تبدیل شد.

دکتر طهرانچی ادامه داد: برای اینکه بدانیم چگونه این باورمندی در بین مردم ما به وجود آمد، لازم است تاریخ آموزش عالی در ایران را مرور کنیم. برای اولین بار در سال ۱۲۸۸ دولت به فکر ورود به آموزش عالی افتاد، در صورتی که تا پیش از آن سرزمین ما تمدن علمی داشت که مدارس با حمایت مردم و هدایت عالمان اداره می شدند، اما پیرو آنچه در غرب اتفاق افتاد و نظام مدیریتی غربی که در ایران حاکم شد، سال ۱۲۸۸ وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستضعفه در کشور شکل گرفت و پیرو آن نگاه دولتی سازی علم به وجود آمد.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی با بیان اینکه پس از ۲۵ سال از این تاریخ، اولین دانشگاه در ایران تأسیس شد، گفت: تا پیش از انقلاب اسلامی جمعیت کشور ۳۳ میلیون نفر بود که از این تعداد ۱۵۷ هزار و ۶۷۵ نفر یعنی حدود نیم درصد دانشجوی بودند و تعداد اعضای هیأت علمی در آن دوره کمتر از ۸ هزار و ۳۰۰ نفر بود، یعنی از هر ۱۰ هزار نفر دو نفر عنوان هیأت علمی داشتند.

وی ادامه داد: اکنون با وجود آنکه جمعیت کشور از ۳۳ میلیون نفر به ۸۵ میلیون رسیده و رشد ۲.۵ برابری داشته، اما آمار تعداد دانشجویان و اعضای هیأت علمی تحول اساسی یافته، چرا که معمار انقلاب اسلامی به عنوان کسی که از بستر حوزه علمیه و نظام سنتی علمیه برآمده علیه دانشگاهی که نهاد برآمده از مدرنیته غرب در کشور بود، نه تنها نگاه منفی نداشت و آن را نفی نکرد، بلکه بر قوام آن تأکید داشت و دانشگاه را مبدا تحول و انسان سازی دانستند.

دکتر طهرانچی با اشاره به اصل دوم و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، خاطرنشان کرد: این موضوع نشان می دهد ۳۹ سال پیش در قانون اساسی که بر مبنای مبنای انقلاب اسلامی تدوین شده، علم به عنوان یکی از ارکان نظام دیده شده و این موضوع شرایطی ایجاد می کند که تبدیل به بستر تحول می شود.

وی با بیان اینکه این موضوع نشان می دهد دستاوردهای علمی که در این ۴۰ سال داشته ایم اتفاقی نبوده و در اصول دوم و سوم قانون اساسی به صراحت بر آن تأکید شده است، گفت: شورای عالی انقلاب فرهنگی در اوایل انقلاب و در دوره ای که کتاب درسی متناسب با انقلاب وجود نداشت، تأسیس شد و در آن دوره سه سال دانشگاه ها به حالت تعطیل درآمدند و محققان بنیاد دانشگاه را برای حرکت رو به جلو اصلاح کردند که نتیجه آن افزایش جمعیت دانشجویی از ۱۷۵ هزار نفر به بیش از ۴ میلیون نفر بود.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی افزود: با توجه به اینکه رشد جمعیتی کشور ۲.۵ برابر افزایش یافت، اما جمعیت دانشجویی رشد بیش از ۲۵ برابر داشت و این وعده ای بود که انقلاب اسلامی به مردان و زنان این سرزمین داده بود که آگاهی شما باید افزایش یابد.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی با بیان اینکه در دوران انقلاب اسلامی زنان همپای مردان به صحنه آمدند،

خاطر نشان کرد: مردان و زنان دوشادوش هم انقلاب اسلامی و پس از آن توسعه علمی کشور را رقم زدند و همه در این توسعه شریک شدند، بنابراین در انقلاب اسلامی و نظام توسعه علمی تفاوتی میان زنان و مردان وجود نداشته و این توسعه با یک ریشه و چارچوب حاصل شد.

ماهیت دانشگاه زمانی معنا پیدا می‌کند که تحصیلات تکمیلی رونق داشته باشد

عضو هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی با بیان اینکه علم در تولید و ماهیت دانشگاه زمانی معنا پیدا می‌کند که تحصیلات تکمیلی رونق داشته باشد، خاطر نشان کرد: نکته مهمی که در توسعه علمی و دوران انقلاب اسلامی وجود دارد، توسعه کارشناسی ارشد است، چرا که دانشگاه قرار نبود فقط کارشناس برای صنایع تربیت کند، بلکه می‌خواست به مفهوم علم ورود کند.

وی افزود: جمعیت کارشناسی ارشد پیش از انقلاب یک در هزار نفر بود، اما این جمعیت اکنون به ۱۸۷ هزار نفر رسیده و دانشجوی دکتری که در آن دوره فقط در دانشگاه‌های غربی تربیت می‌شدند، اکنون علاوه بر آنکه در دانشگاه‌های داخلی آموزش می‌بینند، جمعیت آنها از ۸ هزار نفر تا پیش از سال ۵۷ به بیش از ۸۲ هزار نفر رسیده است.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با تأکید بر جایگاه پژوهش و محققان در توسعه علمی کشور، گفت: وقتی به اسناد غرب در حوزه آموزش عالی نگاه می‌کنیم، حاکمیت در نگاه اقتصاد دانش بنیان است و گسترش آموزش عالی را رکن برتری این اقتصاد می‌دانند و ایران را جزو ۵ کشوری عنوان می‌کنند که در توسعه آموزش و تحصیلات تکمیلی در سرزمین خود موفق بوده و تا ۱۰ سال آینده این کشور جزو ۱۰ کشور اول تحصیلات تکمیلی است.

وی با بیان اینکه یکی از ثمرات انقلاب اسلامی ارتقای جایگاه علم در منطقه است، تصریح کرد: براساس اسناد موجود در کشور، مفهوم مطالعه و پشتیبانی مطالعاتی و پژوهش برای اولین بار در سال ۱۳۱۶ مطرح شد، در حالی که تا پیش از انقلاب این مسیر در کشور وجود نداشت، چرا که مستشاران خارجی وظیفه مطالعات را برعهده داشتند، همانطور که در اسناد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی آمده توسعه کشور براساس نظریات غربی‌ها بود، اما با پیروزی انقلاب اسلامی این نگاه تغییر یافت و در سال ۸۲ سند ۲۰ ساله به تصویب رسید.

جنبش علمی پس از انقلاب اسلامی به جریان علمی تبدیل شد

دکتر طهرانچی ادامه داد: در این سند تأکید شده که جمهوری اسلامی ایران باید برای رسیدن به جایگاه نخست اقتصادی، علمی و فناوری در جنوب غربی آسیا تلاش کند. در این مسیر برخورداری از علم به عنوان ملاک اصلی قرار گرفت و در سال ۸۹ نقشه جامع علمی کشور تدوین شد.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی با بیان اینکه در دهه اخیر، ایران در حوزه پژوهش بیشترین رشد در زمینه دستاوردهای علمی را داشته است، اظهار داشت: اساساً جنبش علمی پس از انقلاب به یک جریان علمی تبدیل شد و این جریان اکنون به گفتمانی تبدیل شده که ایران را در میان کشورهای سرآمد در علم قرار داده که بدون رهبری داهیانۀ مقام معظم رهبری این دستاورد هرگز محقق نمی‌شد.

وی با تأکید بر اینکه توسعه کشور براساس الگویی خاص محقق شد، اظهار داشت: استقلال در توسعه علمی یک رکن اساسی است و این موضوع مربوط به استقلال در انتخاب و روش موضوع می‌شود، چرا که پس از انقلاب اسلامی ما دیگر قرائت‌کننده، تابع محض و مدعو نبودیم، بلکه با یک نگاه ویژه به توسعه علمی پرداختیم.

دکتر طهرانچی یادآور شد: ایران در سال ۱۹۹۶ جایگاه پنجم در آسیای شرقی و جایگاه ۵۳ جهان را در رتبه پژوهش کسب کرد و در طی ۱۰ سال، محققان توجه ویژه‌ای به بحث پژوهش پیدا کردند و توانستند در آزمایشگاه‌هایی که تحریم بود و تجهیزات آن به سختی به دست می‌آمد، مدل‌های توسعه مبتنی بر سبقت‌مدنی ایران و باورمندی و روحیه انقلابی ایجاد کنند که این حرکت خیلی زود مورد اعتراف پیشروان علم جهان قرار گرفت.

وی با اشاره به مقاله منتشر شده در مجله نیچر درباره بازسازی مرجعیت علمی در ایران، گفت: در مقاله‌ای که در سال ۲۰۰۵ در مجله نیچر منتشر شد، اذعان کردند که مرجعیت علمی در حال بازسازی دوباره در ایران است و این بازسازی به رهبری مقام معظم رهبری براساس مدل توسعه علمی در حال شکل‌گیری است و جامعه علمی ایران با همه وجود به موفقیت‌ها و دستاوردهای دوره تمدنی خود واقف است در نهایت، این مقاله تنها راه توقف بازسازی مرجعیت علمی را اعمال تحریم‌ها عنوان می‌کند.

دکتر طهرانچی با تأکید بر اینکه شتاب علمی به وجود آمده در کشور حرکت بسیار باارزشی است، گفت: این حرکت یک کار نمایشی نبود، بلکه دستاوردی بود که باعث مباحثات مردم مستضعف شد، به طوری که در طول این ۴۰ سال با وجود آنکه در منطقه شاهد ناامنی و جنگ‌های مختلف بودیم، جمهوری اسلامی ایران را به امن‌ترین کشور منطقه تبدیل کرد که یکی از دلایل آن ماحصل حرکت علمی بود.

وی افزود: در طول این ۴۰ سال هیچ سلاح دفاعی به ایران فروخته نشد و از روز اول در این بخش تحریم بودیم، اما دانشمندان و محققان ما در صنعت دفاعی و امنیتی و در حیطه بازدارندگی، فعالیت‌های هسته‌ای و فضایی خود را تقویت کردند که ماحصل آن امنیت کنونی کشور است.

عضو هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی با تأکید بر اینکه پیشرفت‌های علمی و پژوهشی ایران متعلق به جامعه اسلامی و مردمانی است که می‌خواستند مستقل باشند، خاطرنشان کرد: زمانی بنده یک دانشجوی آفریقایی داشتم و در جلسه دفاع این دانشجو سفیر آن کشور به من گفت که ما می‌توانستیم این دانشجو را برای تحصیل به کشورهای اروپایی بفرستیم،

اما حقیقت این است که آنچه شما به او یاد داده‌اید در هیچ جای جهان به او نمی‌آموختند.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در پایان گفت: آنجایی که ما به دانشمندان و محققان اعتماد کردیم، موفق بودیم چرا که انقلاب اسلامی کوثر جوشانی است که ثمرات آن پایان ندارد.

انتهای پیام /